

Vragen en opwaarderingen m.b.t. Memo Oude Tempel (aangevuld)

Woord vooraf

De plannen voor ontwikkeling van Oude Tempel houden veel partijen (zowel voor- als tegenstanders) bezig. Het staat Provinciale Staten vrij om hier vragen over te stellen. Gedeputeerde Staten heeft in de afgelopen jaren altijd gezorgd voor de beantwoording van deze vragen, zowel schriftelijk als in diverse commissievergaderingen en infosessies.

Binnen het programma Hart van de Heuvelrug – waarin Provincie Utrecht partner is samen met gemeente Soest en gemeente Zeist – staat gemeente Soest aan de lat voor de planvorming en uitvoering van het project Oude Tempel. Op dit moment hebben Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten dan ook geen rol meer in de besluitvorming en uitvoering van dit project. Gemeente Soest is hiervoor verantwoordelijk.

We willen graag duidelijk zijn over deze verantwoordelijkheden want we willen de werkzaamheden (waaronder het beantwoorden van vragen) die daarmee samenhangen, laten bij de partij die daarover gaat. Dat betekent dat vragen die een relatie hebben met de inhoudelijk planvorming en de onderbouwing daarvan, beter gesteld kunnen worden aan de gemeente Soest of de uitvoeringsdienst (RUD Utrecht in dit geval).

In de beantwoording van de vragen die zijn gesteld in het kader van de opwaardering Memo Oude Tempel is de bovenstaande lijn dan ook gevolgd.

Rob van Muilekom
Gedeputeerde Hart voor de Heuvelrug

Has Bakker
Gedeputeerde Financiën

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
Volt	1	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Volt wil graag met collegepartijen in gesprek over de zienswijze op deze stukken, de rol van PU, en eventuele vervolgacties, ook in de geest van de motie van PvdD e.a.	
	2	Wat is vanuit ecologisch perspectief de netto impact op de natuurwaarde in en om het projectgebied ('area of influence') van dit nieuwe plan? Gaan de natuurwaarde er netto op vooruit of achteruit? Als dit verschilt per waarde dan heel graag inzicht in de verwachte (berekende) netto impact per (sleutel)waarde, naast een conclusie over de algemene netto impact.	Deze vraag is gesteld in de infosessie d.d. 30 mei jl. en kon toen niet beantwoord worden. We komen hier daarom nu op terug: De netto impact op de natuurwaarde in het project Oude Tempel neemt toe ten opzichte van het vorige plan, vanwege de aanpassingen in het landschapsplan zoals gepresenteerd tijdens de infosessie. In het aangepaste plan is minder bebouwd gebied en blijven de dassenburchten behouden. In het landschapsplan wordt dit nog verder uitgewerkt. Uitgangspunt is natuurinclusief bouwen. Het totale programma Hart voor de Heuvelrug levert een netto toegevoegde waarde voor de natuur.
	3	Hoe komt u tot een antwoord op vraag 1 en wat is de feitelijke basis? Een uiteenzetting van de berekening voor een netto ecologische impact zouden wij op prijs stellen.	Deze vraag kunnen wij niet beantwoorden. Het college van B&W van Soest is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project 'Oude Tempel' als onderdeel van het programma Hart vd Heuvelrug.

	4	Wat is de kans dat de habitats van belangrijke flora- en faunasoorten door de geplande ingreep degenereren en in de toekomst een punt van onomkeerbare verandering voorbijgaan?	Zie vraag 3
	5	Op basis van welke feiten en welke aannames kunt u antwoord geven op deze vraag (kunt u daarbij ook aangeven wat volgens uw onderzoeken de geïdentificeerde staat van de habitatcondities zijn alsmede het resistentieniveau voor veranderingen)?	Zie vraag 3
	6	In het verlengde: als er een gereede kans bestaat dat veel habitats een onomkeerbare degeneratieve verandering zullen doormaken, is het voor het project dan een overweging om de ecologische doelen bij te stellen (dan wel minder ambitieus omdat het toch niet uitmaakt, dan wel ambitieuzer om de teloorgang te voorkomen)?	In het programma Hart van de Heuvelrug hebben we gebieden aangewezen, waar de natuur versterkt wordt en verbindingszones zijn gerealiseerd. Voor het plangebied Oude Tempel hebben we in het kader van het programma Hart van de Heuvelrug besloten een woongebied te realiseren. De gemeente Soest heeft de plannen uitgewerkt met daarin veel oog en ambities voor het inpassen van de woningbouw in de huidige locatie met behoud van zo veel mogelijk natuurwaarden. De ambities voor ecologische doelen nog hoger stellen zou andere beoogde doelen van het programma (o.a. realisatie van woningbouw en recreatie) onder druk zetten.
	7	Hoe verhoudt de verwachte ecologische impact zich tot alle relevante wettelijke vereisten?	De plannen voldoen aan de wet natuurbescherming (inmiddels omgevingswet activiteiten flora en fauna). Daar zijn de plannen op getoetst.
	8	Kunt u kort het relevante wettelijk kader schetsen en uiteenzetten hoe de verwachte impact in lijn is met de relevante wet- en regelgeving?	Voor Oude Tempel zijn diverse ontheffingen op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) verleend. Dat geeft de gemeente Soest de mogelijkheid om de dassen in het gebied te vangen en te verplaatsen, het opzettelijk verstoren, beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone grootoorvleermuis en het vangen en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das en de hazelworm. Indien er veranderingen zijn aan beoogde mitigatie/compensatieplannen wordt een wijzigingsverzoek bij de provincie ingediend. Waarna bevoegd gezag kan oordelen of de originele ontheffing nog in stand kan blijven of dat er wijzigingen aan de tekst nodig zijn. De wijziging wordt in dat geval behandeld als een reguliere aanvraag om een omgevingsvergunning (OW), wat ook betekent dat er op de gewijzigde onderdelen een mogelijkheid tot het maken van bezwaar is. Indien blijkt dat de nieuwe plannen hooguit tot een verminderde verstoring van de onderhavige soorten zal leiden ten opzichte van de originele ontheffing, dan kan de originele ontheffing in zijn huidige staat voortbestaan al dan niet met het

			<p>treffen van aanvullende maatregelen, een en ander om ook te voldoen aan de algemene en specifieke zorgplicht op grond van de Omgevingswet.</p> <p>De gemeente Soest heeft in 2024 een actualiserend onderzoek uitgevoerd op voorgenoemde soorten. Tijdens dit onderzoek is ook de rode eekhoorn aangetroffen. De gemeente Soest onderzoekt of voor deze eekhoorn extra maatregelen moeten worden genomen.</p>
	9	Wie heeft de ecologische impactberekeningen van dit nieuwe plan uitgevoerd? Wie heeft het antwoord op vragen 1, 2 en 3 gegeven, en kunnen wij contact opnemen met de betreffende ecologen mochten de antwoorden tot nieuwe vragen leiden?	Zie antwoord vraag 3
	10	Wat is de basis van uw vertrouwen dat dit plan de natuurwaarde voldoende en op de lange termijn zal beschermen?	De natuurwaarden worden geborgd in de reeds afgegeven ontheffingen Wnb. Er wordt binnen deze kaders gehandeld. Ook dient de gemeente Soest rekening te houden met de algemene- en specifieke zorgplichten uit de Omgevingswet. De RUD Utrecht ziet toe op de naleving van de zorgplichten en de voorschriften uit de ontheffingen.
	11	Kunt u ook de lange termijneffecten op de meeste belangrijke natuurwaarde schetsen (verwachte effecten op 1-5-10-20 jaar)?	Zie antwoord vraag 10. Bij het verlenen van een ontheffing Wnb wordt ook de lange termijn in beschouwing genomen.
	12	Zijn er elders vergelijkbare projecten gerealiseerd, of projecten met vergelijkbare elementen? Zo ja welke/waar?	Elk project met natuurbehoud is maatwerk en daardoor is een vergelijking niet mogelijk.
	13	En zijn daar monitoringsgegevens van bekend over de staat van de natuurwaarde/ ecologische impact over de jaren heen?	Zie vraag 12
	14	Zijn er ook voorbeelden van andere projecten waaruit blijkt dat het ecologisch casco, of het integrale ontwerp, inderdaad succesvol kan zijn voor oude bomen, dassen en andere relevante flora en fauna soorten/ natuurwaarden in het projectgebied?	Zie vraag 12
	15	Is er een toets voor het lokaal draagvlak uitgevoerd?	<p>Het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad van Soest. Daarbij wordt ook gekeken naar lokaal draagvlak.</p> <p>Daarnaast zijn er door de gemeente Soest verschillende openbare bijeenkomsten georganiseerd waar verschillende partijen zijn gehoord en er veel belangstelling was voor de woningbouwplannen. Er is weerstand tegen de plannen maar vooral ook heel veel interesse voor de woningbouwontwikkeling op Oude Tempel.</p> <p>Reacties van belangstellenden uit de omgeving heeft eraan bijgedragen om de plannen aan te passen. Er worden minder</p>

			woningen gerealiseerd en er is meer ruimte voor de natuur.
	16	In termen van percentages, wat denkt u dat het lokaal draagvlak is voor dit nieuwe plan (voor, tegen, neutraal)?	Dit kunnen we niet zeggen. Het participatieproces loopt nog.
	17	Waar is dat op gebaseerd?	Zie vraag 16.
PvdD	18	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Graag willen wij als PvdD fractie de ingekomen stukken aangaande de nieuwe bouwplannen voor Landgoed Oude Tempel opwaarderen omdat wij met GS en PS het gesprek willen voeren over de rol en verantwoordelijkheden van de Provincie als het gaat om deze nieuwe ontwikkeling, met name als het gaat om de impact van de plannen op (beschermd) en flora en fauna.	
	19	[mogelijk worden onderstaande vragen bij de infosessie op 30 mei beantwoord, na de sessie zal ik vragen updaten] Hoe groot is de kans dat burgers en/of organisaties een handhavingsverzoek zullen indienen bij de RUD als de gemeente Soest nalaat een omgevingsvergunning flora en fauna-activiteiten aan te vragen voor de nieuwe ontwikkelplannen?	De vraag suggereert dat de gemeente Soest zich niet wil houden aan de omgevingswet flora en fauna. Dit is geenszins het geval. De verleende ontheffing Wnb (omgevingswet flora en fauna) voorziet in activiteiten die in het huidige plan nodig zijn en de verleende ontheffingen zijn inmiddels onherroepelijk. Basis voor de aanpak is dat partijen om verstoring voor de dieren te voorkomen ecologische werkprotocollen zullen opstellen. Handhavingsverzoeken zijn alleen mogelijk indien de werkprotocollen niet worden gevolgd en kunnen alleen worden ingediend door een belanghebbende (in de zin van de Awb).
	20	Is de Provincie van oordeel dat de gewijzigde plannen GEEN nieuwe vergunning voor flora en fauna-activiteiten vereisen?	Zie antwoord 8 en 19
	21	Zo ja, wat is daarvoor de onderbouwing? Zo nee, om welke nieuwe vergunningen zou het dan gaan?	Zie vraag 8 en 19
	22	Is de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van het huidige bestemmingsplan Oude Tempel gebaseerd op de aanname dat de verhuizing van de dassenclan succesvol zou zijn geweest en dat de betreffende dassenclan niet langer in het gebied aanwezig was bij de start van de bouwactiviteiten?	Het bestemmingsplan gaat over de juridisch planologische ruimtegebruik van een gebied. De ontheffing Wnb over de bescherming van de flora en fauna. De gemeente Soest kan nog steeds gebruik maken van verleende de ontheffing Wnb om de das te verplaatsen en de burchten te vernietigen.
	23	De jurist van de gemeente beweerde dat het huidige bestemmingsplan nog steeds van kracht is. Dat is natuurlijk waar, daar is niets aan veranderd. Wat wij willen weten is of het nieuwe bouwplan in strijd is met het huidige bestemmingsplan. De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan vastgesteld met de aanname dat eerst de clan is verplaatst en het plan pas daarna wordt uitgevoerd. Nu B&W heeft besloten de clan niet te	Zie vraag 22. Het bestemmingsplan geeft de juridisch planologische ruimte (functie van een gebied weer). De huidige plannen passen daarin.

		verplaatsen, vragen wij ons af of de motivering van de gemeenteraad nog steeds deugdelijk is (in de zin van de Algemene wet bestuursrecht).	
	24	Is de provincie Utrecht van mening dat het nieuwe bouwplan waarbij de dassenburchten tussen woningen, honden, buslijnen en lokale wegen terechtkomen, nog steeds voldoet aan de voorwaarden waaronder het bestemmingsplan is vastgesteld?	Ja
	25	Is de provincie van mening dat de bestaande ontheffingen Wnb nog steeds voldoen aan de gestelde voorwaarden of is er een nieuwe aanvraag ontheffing Wnb nodig dan wel gewenst?	Zie vraag 8 en 19
	26	Klopt het dat iedere burger/organisatie de mogelijkheid heeft om formeel verzoek in te dienen bij de Gemeente Soest voor het wijzigen van het bestemmingsplan met oog op de veranderde plannen?	Theoretisch is dat mogelijk voor belanghebbenden, dus niet een ieder. Echter is het bestemmingsplan onherroepelijk en de voorliggende plannen passen in dit bestemmingsplan. Een dergelijke aanvraag zal niet ontvankelijk verklaard worden.
	27	Tijdens de sessie beweerde de jurist van de Gemeente dat alleen een belanghebbende een verzoek tot intrekking van het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan aan de gemeenteraad kan doen. Wij willen graag zeker weten wie een dergelijk verzoek kan doen (De Stichting Groen in Amersfoort heeft dit bijvoorbeeld met succes gedaan, met betrekking tot herziening bestemmingsplan westelijke rondweg). Kan bijvoorbeeld een burger, iemand die opkomt voor belangen van de natuur of Provincie Utrecht een dergelijk verzoek doen?	Een verzoeker dient direct belanghebbend te zijn en dit volgt uit de Algemene wet bestuursrecht. Dit kan zijn omdat de plannen gevolgen hebben voor de woonomgeving etc.. Een stichting die natuurbelangen behartigt zou dat ook kunnen zijn. Formeel kan overigens het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan niet meer worden ingetrokken, omdat het bestemmingsplan van rechtswege is opgegaan in het omgevingsplan Soest. Er kan wel een (partiële) wijziging van het omgevingsplan worden aangevraagd. Zie ook vraag 26
	28	Graag ontvangen wij de nieuwe en bestaande natuuronderzoeken waar de huidige plannen op zijn gebaseerd?	Alle relevante onderzoeken met betrekking tot het project Oude Tempel gepubliceerd op de website van de gemeente Soest, te raadplegen via: https://oudetempel.nl/documenten Onder het kopje 'bestemmingsplan' treft u bijvoorbeeld alle daaraan ten grondslag liggende QuickScans en natuurtoetsen. Belangrijk zijn de rapportage van Copijn (onderzoek bos). In aanvulling sturen we hierbij de actualisatie Wnb die onlangs heeft plaatsgevonden, opgesteld door Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. Deze is niet op voornoemde website gepubliceerd. In de bijlage ontvangt u een (geanonimiseerde) kopie van die natuurtoets. Daarnaast is de bijlage Dassenleefgebied en Das belangrijk geweest als input voor de nieuwe visie op

			de ontwikkeling Oude Tempel. Deze sturen we ook toe.
	29	Graag ontvangen wij een berekening van het aantal hectare dassenleefgebied dat verloren gaat als deze plannen gerealiseerd worden, met medeneming van het aantal hectare dat verloren is gegaan bij aanpalende woningbouw/wijken: De Groene Hoogte, Banningstraat, Landhuis Den Ankh, en eventueel andere relevante bouwprojecten in de buurt van Oude Tempel. Het territorium van de betreffende dassenclan wordt door de Dassenwerkgroep Utrecht 't-Goy geschat op circa 60 hectare.	Met het voorgestelde programma Hart voor de Heuvelrug, waar Oude Tempel onderdeel van is, wordt het leefgebied van dassen vergroot omdat er natuurwaarden worden vergroot, door toevoeging van 700 hectare nieuwe natuur en ecologische verbindingen.
	30	Op 6 april 2018 heeft het College van Gedeputeerde Staten besloten om, in een brief aan het College van B&W van Soest, de gemeente Soest een boete op te leggen wegens het kappen van 8 hectare 'essentieel' foerageergebied van de dassenclan van Oude Tempel, namelijk 8 hectare bos, voor de bouw van de woonwijk Apollo Noord/Groene Hoogte. Deze boete zou dagelijks 20.000,- euro bedragen, tot een maximum van 140.000 EUR. Er zou daarna een extra boete kunnen worden opgelegd. De gemeente zou de boete echter niet hoeven te betalen als deze clan, die in nog 2017 zelfs een kraamburcht had op Oude Tempel, zou worden bijgevoerd of als de 8 hectare bos zou worden hersteld als 'essentieel' foerageergebied. Het bos is echter niet hersteld en de woonwijk is gebouwd. De gemeente heeft toen een ecologisch bureau ingehuurd voor het bijvoeren van de clan. Heeft het bijvoeren plaatsgevonden en zo ja vindt dit nog steeds plaats? Zo nee, waarom is men gestopt? En wat was daarvoor de onderbouwing?	Het bijvoeren heeft destijds plaatsgevonden op de manier die was voorgeschreven. Bij meerdere controles van de RUD en waarnemingen van het betrokken ecologisch adviesbureau is echter duidelijk geworden dat geen gebruik werd gemaakt van de beschikbare voeding door de eventueel aanwezige dassen. Om deze reden is het bijvoeren met instemming van de RUD uiteindelijk gestaakt.
	31	Als het bijvoeren is gestopt: is er een formele brief uitgegaan vanuit de Provincie waarin de vaststelling van de overtreding is ingetrokken, dat wil zeggen, is er een formeel besluit genomen en gecommuniceerd met Gemeente Soest waarin de verplichting tot bijvoeren is ingetrokken?	Nee, zoals gezegd is tijdens controles vast komen te staan, dat de opgelegde maatregel geen meerwaarde had. Dit is gecommuniceerd met de gemeente zonder dit in een besluit vast te leggen.
	32	Klopt het dat wanneer de oplegging van de dwangsom niet is ingetrokken, en het bijvoeren is beëindigd, dat de gemeente Soest de volledige dwangsom van 140.000 EUR dient te betalen?	De last onder dwangsom van destijds is niet van toepassing, want dieren beschermen is maatwerk. De aanpak hangt af van factoren als de omgeving, het soort dieren, de hoeveelheid dieren, het seizoen etc. Daarom bekijkt de RUD bij toezicht en handhaving elke situatie op zich en legt de RUD bij overtredingen maatregelen op die bij die specifieke casus passen. De last van 2018 is opgelegd,

			omdat tijdens de toenmalige werkzaamheden essentieel foerageergebied voor een dassenfamilie verloren is gegaan. Daarom moesten de dassen worden bijgevoerd. Daarna heeft de gemeente een ontheffing gekregen voor het vangen en verplaatsen van de dassen. Hierbij is er één das afgevangen en verplaatst. Verder werden er geen dassen gevonden. Het gebied heeft zich inmiddels hersteld van de werkzaamheden van destijds. De dassen die daar nu eventueel aanwezig zijn, hebben zich aangepast aan het eten dat nu voorhanden is. Bijvoeren heeft in de huidige situatie dan ook geen zin.
	33	En is die ook betaald?	Nee
	34	Op welke manier heeft de omgevingsdienst toezicht en handhaving toegepast op de opgelegde sanctie aan de gemeente Soest?	Veldbezoek op locatie, controle op het monitoringsplan en bestudering van de beelden op de geplaatste wildcamera. Zie ook beantwoording bij punt 30.
	35	Op welke manier is de provincie Utrecht (als lid van de stuurgroep, toezichthouder, VTH, deskundige, ...) betrokken geweest bij het opstellen van het nieuwe bouwplan en wat is de rol van de provincie Utrecht in het vervolg?	De gemeente Soest is verantwoordelijk voor het opstellen en uitwerken van de plannen. In een verkennende fase heeft de gemeente Soest bij bevoegd gezag en de stuurgroep HvdH (hierin is Provincie Utrecht vertegenwoordigd) gepolst hoe zij tegen de mogelijke aanpassingen aankijkt. Hier is positief op gereageerd. Dit ter informatie omdat het plan binnen de vastgestelde kaders past.
	36	Gemeente Soest beweerde tijdens de infosessie dat het gebied interessanter wordt voor de das, dat het plan gericht is op de verblijfplaats van de das, dat het ideaal gemaakt wordt voor dieren en dat de totale natuurwaarde en biodiversiteit toeneemt. In het bouwplan lezen we echter dat het grootste deel van de bomen wordt weggehaald, er een busbaan door het gebied komt, er lokale wegen, 220 woningen en circa 400 parkeerplaatsen komen. Daarbij is bekend dat bij het kappen van delen van het bos en het bouwen van woningen, de resterende bomen vaak alsnog sterven door de sterk veranderde omstandigheden. Wij zien graag een feitelijke onderbouwing van de gemeentelijke bewering dat de biodiversiteit toeneemt.	Zie vraag 3
	37	De gemeente Soest beweert dat ze afgaat op advies van ecologen. Wij zijn benieuwd welke ecologen of ecologische bureaus dit zijn. En of zij ook gebruik hebben gemaakt van het advies van Dassenwerkgroep Utrecht.	Dit is een vraag die u aan de gemeente Soest kunt stellen. Zij hebben het ecologisch onderzoek laten uitvoeren.
VVD	38	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Gezien de politieke implicaties in de Staten rondom deze ontwikkeling en het feit dat er as donderdag 30 mei wellicht nog nieuwe informatie	

		beschikbaar komt wil de VVD dit onderwerp opwaarderen.	
--	--	--	--